

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27**הודעה מטעם הועדה:**

מן התמליל המתפרסם בזה הוצאו אמירות בעניינים שגילויים אסור.
כתוצאה מכך עלולה להיווצר, בנושאים שונים, תמונה מטעה או לא
מלאה, שאינה תואמת את מלוא העובדות ופוגעת בשלמות העדות.

הוועדה לבדיקת המערכה בלבנון 2006**ישיבת יום 23 בנובמבר 2006**

משתתפים: כב' השופט בדימוס ד"ר אליהו וינוגרד – יו"ר הוועדה

פרופ' יחזקאל דרור - חבר הוועדה

פרופ' רות גביזון - חברת הוועדה

אלוף(מיל) מנחם עינן - חבר הוועדה

אלוף (מיל) ד"ר חיים נדל - חבר הוועדה

העדים: השר לביטחון פנים אבי דיכטר

- 1 כב' השופט: בוקר טוב מר דיכטר, אני אתחיל בכך שהעדות שלך בפני
- 2 הוועדה היא כמו עדות בפני בית משפט, כולל אזהרה לומר את
- 3 האמת. אתה היית ראש השב"כ ממאי 2000 עד מאי 2005.
- 4 א. דיכטר: כן.
- 5 כב' השופט: ועם כינון הממשלה הנוכחית – השר לביטחון פנים. אנחנו
- 6 נרצה לשאול אותך, בתוקף היותך שותף הן בישיבות הממשלה
- 7 והן בישיבות פורום השבעה במהלך המלחמה.
- 8 ר. גביזון: היום אנחנו כשלושה חודשים אחרי סיום המערכה, והיינו
- 9 שמחים אם היית מתחיל להגיד לנו בקצרה, איך אתה רואה
- 10 את המערכה היום בדיעבד, אם היו דברים שהיום
- 11 בפרספקטיבה של שלושה חודשים אולי נכון היה לעשות אותם
- 12 אחרת, ואיך היום היית רואה את התוצאות של המהלך הזה.
- 13 א. דיכטר: אני חושב שאם היו מניחים את החלטת האו"ם 1701 ב-12
- 14 ביולי על שולחן הממשלה, . . . אני לפחות לא הייתי ממליץ
- 15 לצאת למערכה. ואני מתחיל דווקא מהמשפט הזה, מפני
- 16 שהגענו להחלטת האו"ם 1701 בדרך שיש בה דברים שאפשר
- 17 להתפאר בהם, ויש דברים בדרך הזו שאנחנו בהחלט חייבים
- 18 לשנות חלק מהדברים אולי לשנות משמעותית. אבל אני
- 19 דווקא מתחיל בהחלטה 1701, מפני שהיא החלטה שבסופו של
- 20 דבר, בהיסטוריה, אני מניח ככל שאפשר לצפות מעכשיו
- 21 קדימה את ההיסטוריה, אני מניח ש-1701 תהיה ציון דרך,
- 22 בין אם החזבאללה או הלבנונים ימלאו את חלקם ממש מילה
- 23 במילה, ובין אם זה יהיה מילוי חלקי, או לא עלינו, זה יהיה
- 24 אי ציות להחלטה לחלוטין, אבל זה יהיה ציון דרך. ולכן את
- 25 ציון הדרך הזה 1701 אני לפחות רואה כהישג ועכשיו אפשר
- 26 ללכת ולבחון בעצם איך הגענו להישג הזה. ולא בכדי אמרתי,
- 27 שלו ההישג הזה היה מונח על השולחן ב-12 ביולי, לא היתה

שום סיבה למדינת ישראל, לממשלת ישראל, לפי הבנתי,	1
לצאת למערכה הזאת. אבל מטבע הדברים המסמך הזה לא	2
היה מונח על השולחן, והיינו בעצם במצב שונה לחלוטין.	3
הדיון המכונן, אם אפשר לומר, של ההחלטה לצאת למערכה,	4
היה על רקע העובדה ששלושה שבועות קודם למועד שבו	5
ישבנו, נחטף גלעד שליט בעזה, אפשר לומר, במהלך צבאי של	6
מחבלים, אבל מהלך צבאי בעייתי מאד מבחינתנו. היינו עם	7
התרעה מאד ממוקדת, מאד נקודתית, אני מרשה לעצמי לומר	8
כאחד שיודע לנתח התרעות ואיזה הזדמנויות היא מקנה לנו,	9
כמערכת ביטחונית, היא בין ההתרעות היותר ממוקדות שהיו	10
לנו, ונעשו סדרה של פעולות, אבל למרות זאת, העסק נגמר	11
בצורה . . . כואבת מאד. . . .	12
ותחת ההשפעה הזו, התנהלנו גם אני, אני מניח שגם	13
הממשלה, התנהלה ככה בשלושה שבועות האלה מול הטרור	14
מעזה, ואז בא אירוע החטיפה בצפון, שהוא לא היה אירוע	15
מפתיע בצורה דרמטית, מפני שהתרעות על כוונות חטיפה היו	16
כבר קודם לכן, ניסיונות בפועל לבצע חטיפה היו בוודאי	17
המקרה הבולט ביותר היה בישוב ראג'ר, שהוא ישוב בעייתי	18
מאד אז וגם היום, ושם ממש גם קצת נס וגם קצת גבורה של	19
חייל, הצילה אותנו מאירוע דומה לאירוע של גלעד שליט.	20
והעסק שם הסתיים, ניסיון החטיפה, . . . בכישלונם של	21
המחבלים, אבל היה ברור שזה עוד ניסיון, . . . ולכן, כשהיה	22
לאחר מכן אירוע נוסף על הגדר למרות שלא היה ניסיון	23
חטיפה –	24
זה הכל מאד מעניין ומאד רלוונטי. אני מניחה שנחזור לחלק	25 ר. גביזון:
מאד גדול מההיבטים האלה, אבל אם אפשר בשלב הזה לתת	26
לנו סקירה יותר סינופטית ואח"כ נחזור אל האירועים?	27

- 1 א. דיכטר : אני פשוט רציתי רק כדי להגיע לאירוע המכונן, שזו היתה
- 2 החלטה ב-12 ביולי, אחרי החטיפה בלילה, בישיבת הממשלה,
- 3 לצאת למערכה בלבנון, שהיא בכל אופן החלטה שהיה ברור
- 4 שיש לה משמעות שונה מכפי שהיה עד אז, . . .
- 5 ר. גביזון : . . .
- 6 א. דיכטר : . . .
- 7 ר. גביזון : אתה הגעת כבר אל הדיון של פורום השבעה באישור המטרות.
- 8 בוא נחזור רגע לממשלה ב-12 לחודש,
- 9 א. דיכטר : אני הגעתי לממשלה, לא הגעתי לשביעייה, לפורום המטרות
- 10 מפני שבדיון הממשלה, . . . היה ברור לי שכשמדובר על
- 11 מערכה, . . . ללכת למכה משמעותית מאד, כואבת מאד, . . .
- 12 לפגיעה בסדר גודל חריג, . . .
- 13 כב' השופט : אתה מדבר על תקיפת הפאג'רים?
- 14 א. דיכטר : תקיפת הרקטות, זה לא רק הפאג'רים, סדרה של עשרות
- 15 אתרים בלבנון.
- 16 ר. גביזון : ועל מה עוד חשבנו ב-12 לחודש כשיצאנו למערכה? או.ק.י. . .
- 17 . מה חשבת אתה שידעת ואולי מה חשבו אחרים ב-12 כשהם
- 18 יוצאים לפעולה, מה היה המתווה של הפעולה הזאת, מה היא
- 19 היתה אמורה להשיג.
- 20 א. דיכטר : המתווה של הפעולה היה בראש ובראשונה, היה אמור לתת
- 21 מכה משמעותית על התשתית הרקטית והטילאית של
- 22 החזבאללה, . . . היה ברור שהמערכה הזאת לא תסתיים
- 23 בתקיפה, מוצלחת ככל שתהיה, . . .
- 24 ההערכה היתה, לפחות שלי כשר בממשלה, שהמכה הזו היה
- 25 ברור שהיא תקבל מיידית מענה מצד החזבאללה בירי של
- 26 רקטות אחרות לעברה של מדינת ישראל. אגב, זה גם נאמר
- 27 בריש גלי, וראש הממשלה חזר ואמר, אני חייב לומר, שראש

הממשלה גם טרח לומר את זה יותר מאשר פעם אחת לאורך	1
הדיון בממשלה, מפני שהרושם שלי היה שהוא לא בטוח שכל	2
השרים מבינים שהמערכה הזו לא תתחיל ותסתיים בתקיפה	3
ישראלית, אלא היא תתחיל בתקיפה ישראלית, היא תימשך	4
בתקיפות ישראליות, אבל היא תיענה בירי לעבר מדינת	5
ישראל, והוא חזר על זה מספר פעמים, באמת כדי לוודא	6
שאחרון השרים מבין את המשמעות של יציאה למערכה הזו.	7
...	8
... ר. גביזון:	9
... א. דיכטר:	10
... ר. גביזון:	11
... א. דיכטר: . . . ההערכה היתה שבתקיפה אווירית, במכת הפתיחה	12
ולאחר מכן בתקיפות אוויריות, היכולת להביא למכה	13
משמעותית מרתיעה מאד אל מול החזבאללה, היתה הערכה	14
שהיכולת הזו תהיה בהחלט טובה,	15
... ח. נדל:	16
... א. דיכטר:	17
... ח. נדל:	18
... א. דיכטר:	19
בכל אופן זו היתה האווירה בישיבת הממשלה, ואני לא בכדי	20
התחלתי בסיפור של חטיפת שליט, מפני שעם המטען הזה	21
הגענו כולנו, אני לפחות יכול להעיד על עצמי, הגענו למצב	22
שאתה מבין שאנחנו איבדנו רכיב מאד משמעותי ביכולת	23
ההרתעה או בכושר ההרתעה אחרי שני אירועי החטיפה	24
האלה, גם בדרום, גם בצפון, בהחלט לי היה יותר קל להצביע	25
בעד, ...	26

- 1 ר. גביזון: בוא נחזור רגע לעניין של ה-12 לחודש, . . . ואתה באמת
- 2 בדיון בממשלה, נוקט עמדה מעניינת, יחסית לשרים האחרים.
- 3 אתה קצת מנסה להגיד שהאירוע הוא אמנם מאד מאד לא
- 4 נעים, אבל בעל משמעות מוגבלת, אתה לא מאד מתלהם,
- 5 ואתה אומר כבר, אתה קושר את זה לבעיה של חוסר המענה
- 6 לקסאמים בדרום, ואתה באמת לא אומר כמעט דברים על
- 7 המתווה, והאמת היא שעם רוב השרים יש דיון מעניין, אבל
- 8 חלק מהשרים משמיעים בישיבת הממשלה, עמדות קצת יותר
- 9 ספקניות לגבי המהלך. לגבי התוצאות שלו, לגבי העניין הזה
- 10 אם אפשר להשיג יעדים בתגובה מהירה, מה יקרה אחרי
- 11 שתתמצה התגובה המהירה, מה יהיה המנגנון שבעצם מנסים
- 12 להפעיל, ז"א יש קצת ספקנות באוויר, שלא לגמרי מקבלת
- 13 מענה, ויש החלטה פה אחד, של הממשלה. לא עושה רושם
- 14 ששואלים הרבה שאלות, שואלים קצת שאלות לגבי היכולות
- 15 הרקטיות, לגבי הצפי לירי על העורף, מקבלים תשובה שיהיה
- 16 ירי על העורף. ברור שהשרים לוקחים בחשבון שיהיה ירי,
- 17 אולי מקווים שלא יהיה, לא ברור שיש תחושה בפורום הזה,
- 18 על איזה מהלך מדברים.
- 19 א. דיכטר: הייתי מחלק את התשובה, בהמשך לשאלה שלך לשני חלקים.
- 20 החלק הראשון, סוגיית ההרתעה,
- 21 ר. גביזון: הרתעה מפני מה? מפני עוד חטיפה?
- 22 א. דיכטר: סוגיית ההרתעה שלנו, יכולת ההרתעה שלנו . . .
- 23 ר. גביזון: מפני מה? הרתעה מפני מה?
- 24 א דיכטר: לא, הרתעה אל מול מי, . . . החטיפה בצפון של החזבאללה,
- 25 שהיה ברור שסוף סוף הצליחו מהזווית שלהם, הם סוף סוף
- 26 הצליחו, אחרי סדרה של ניסיונות, ואנחנו יודעים, אני לפחות
- 27 –

- 1 ר. גביזון: זה לא מכה להרתעה, כי הם כל הזמן ניסו והם סוף סוף
- 2 הצליחו. ז"א זה לא שהם קודם נרתעו ופתאום הפסיקו
- 3 להירתע, אלא הם כל הזמן ניסו ועכשיו הם הצליחו.
- 4 א. דיכטר: כן. אבל מאחר וצריך לחבר את זה לסדרה ארוכה מאד של
- 5 אירועים לאורך הקו, הנושא של בניית המוצבים על הקו וכו'
- 6 וכו', ז"א זה היה חלק מכרסום ההרתעה, הייתי קורא לזה
- 7 הכרסום הזוחל, שהוא ליווה אותנו, לא שהיינו אדישים אני
- 8 כבר פה מחבר את שתי התקופות, . . .
- 9 ח. נדל: עד 2006.
- 10 א. דיכטר: עד 2006. ולכן אני אומר, ההתבצרות שלהם, הבנייה מה
- 11 שנקרא על קו הגדר, המוצבים, ההתגרות, ההשגה של
- 12 ישראלים או ירידה משמעותית במספר הישראלים שמעיזים
- 13 לנוע על קו המערכת ליד המוצבים, ממש ראינו את זה על ציר
- 14 הזמן, והכשלים שלהם בחטיפה, נדמה לי, דחו את התגובה
- 15 שלנו מצד אחד. מצד שני, צריך לזכור שאנחנו ופה אני מדבר
- 16 על תקופה קודמת שלי כראש שב"כ, אנחנו היינו שקועים
- 17 עמוק מאד בטרור, בהיקפים שלא ידענו למעשה מאז הקמת
- 18 המדינה. די אם אציין שבשלוש השנים הראשונות של
- 19 האינתיפאדה, עד סוף 2003 איבדנו 900 ישראלים מטרור,
- 20 רובו המכריע אזרחים, סדרי גודל שלא חווינו מעולם בתקופה
- 21 כזאת, מטרור. היתה לנו בעיה שהיא התפתחה, אמנם מ-
- 22 1993, תופעת המתאבדים, אבל היא התעצמה בסדרי גודל
- 23 דרמטיים מתחילת האינתיפאדה.
- 24 אם אני זוכר נכון, המתאבדים זה פחות מחצי אחוז מסך כל
- 25 הפיגועים נגדנו, וזה היה או עדיין היווה למעלה מ-60 אחוז
- 26 מהנפגעים. הסיבה ללמעלה מ-60 אחוז מהנפגעים, ז"א היה

- 1 ברור לנו שאנחנו מחפשים איזשהו מענה להיקף הטרור
- 2 שאנחנו מתעמתים אתו . . .
- 3 אבל היה במידה מסוימת נוח שאפשר להמשיך ולחיות בצל
- 4 ההתפתחויות בלבנון, תוך ידיעה פחות או יותר, מה קורה שם
- 5 מבחינת ההתעצמות. . . . רק מסוף 2003 אנחנו מתחילים
- 6 לראות ירידה משמעותית ביכולות הטרור ביהודה ושומרון,
- 7 ואני מושך את זה, כי אנחנו נכנסים כבר ל-2004 ו-2005
- 8 בניסיונות והתרעות על חטיפות בדרום לבנון, מתחילות
- 9 להצטבר במערכת, . . . ולכן ניסיונות החטיפה שהיו, כפי
- 10 שתיארתי, וכשלו מבחינתם, אפשרו לנו ככה, לעבור איכשהו
- 11 לסדר היום. האירוע הזה של החטיפה שלושה שבועות אחרי
- 12 חטיפת שליט, אירוע שהוא גם שני חיילים, גם שמונה חיילים
- 13 שנהרגו תוך כדי – כל זה לדעתי, ישב – אני אומר על עצמי –
- 14 ישב עלינו כממשלה כשבאנו להחליט לגבי המערכה. אני
- 15 בהחלט הצבעתי בעד היציאה למערכה הזו, . . .
- 16 מ. עינן: אבל בכל זאת, שאלה אותך פרופ' גביזון, אני לא כל כך מבין,
- 17 תראה, אנחנו יודעים שיש מי שהתבטא בממשלה, שהוא
- 18 הצביע בעד, אבל הוא לא יודע מה – ואתה בעצמך אומר את
- 19 זה מהצד ההפוך, הפוזיטיבי, שאתה . . . ידעת יותר ממישהו
- 20 אחר בממשלה, שזה בדרך כלל רובם, אגב, שלא ידעו מה.
- 21 והתקבלה החלטה. השאלה היא באמת איזה החלטה
- 22 התקבלה? ז"א אחד הדברים שאנחנו מאד מרותקים ממנו, זה
- 23 מה ההחלטה. ההחלטה שנאמרת, שלהכות חזק, אני אעשה
- 24 מזה אילוסטרציה –
- 25 ח. נדל: חריף.
- 26 מ. עינן: חריף בחזבאללה, אני מניח שזאת לא מטרה. השאלה היא מהי
- 27 המטרה שהיתה שם?

- 1 ר. גביזון : בואו נחדד את זה, כי ב-14 ביולי, יומיים רק אחרי זה, כבר
- 2 מכנסים שוב את השביעייה לדון בד'אחייה. ושם אתה כבר
- 3 במצב לגמרי אחר, אתה נגד. אז בוא תסביר לנו קצת יותר על
- 4 העניין הזה.
- 5 א. דיכטר : כן, אני אגיע לזה. קודם כל ההחלטה לצאת למערכה באותו
- 6 יום, באותו לילה, בלילה שבבוקרו של אותו יום נחטפו שני
- 7 החיילים, ההחלטה . . . לא היתה החלטה לצאת למלחמה נגד
- 8 לבנון. אגב, בשום שלב לא היתה החלטה כזאת, לצאת
- 9 למלחמה כנגד לבנון. המערכה היתה כנגד חזבאללה, ואגב,
- 10 היא בנסיבות אחרות היתה יכולה להתפתח אחרת. אבל היעד
- 11 נשאר חזבאללה גם בהחלטה שהיתה באותו יום, ב-12 ביולי,
- 12 האתרים שנבחרו לתקיפה היו אתרים שבין היתר נועדו ליצור
- 13 לחץ על החזבאללה בלבנון, בכל מה שקשור למעברים. זה היה
- 14 נושא של סגר ימי, היה הנושא של שדה התעופה בבירות, כדי
- 15 למנוע ניסיון להוציא אותם בדרך האוויר, . . . יש בלבנון
- 16 דרכים רבות מאד, אם יחליטו לקחת את החטופים ולהוציא
- 17 אותם אל מחוץ ללבנון, יש לא מעט דרכים לעשות את זה,
- 18 אבל הסגר הימי וחסימת שדה התעופה של בירות, נועדה בין
- 19 היתר ליצור את הלחץ הזה בנושא של החטופים. התקיפה
- 20 היתה להעביר את המסר בצורה הכי ברורה, של מכאן והלאה
- 21 זה לא אותו הדבר. נדמה לי שזה היה הדבר הכי חשוב. אני
- 22 מסכים להגדרה שלך, לגבי הנושא של מטרות המלחמה או
- 23 יעדים בצורה של 1,2,3,4
- 24 ח. נדל : . . .
- 25 א דיכטר : . . .
- 26 מ. עינן : . . .
- 27 ר. גביזון : . . .

- 1 י. דרור: בוא נתעכב רגע על הנקודה הזו, עומדות כאן שתי שאלות
- 2 משולבות. למה להחליט באותו יום ולא עוד יומיים לתת
- 3 לפתח את התוכנית. שניים כראש שרות הביטחון, היית מאשר
- 4 פעולה רצינית על סמך ההצעות שהוגשו?
- 5 כבי' השופט: רגע, אבל אולי רק לשאלת הזמן, אתה באותה ישיבה של
- 6 הממשלה ב-12 ליולי מדבר על כך שאנחנו לא יהיה לנו הרבה
- 7 זמן. יש להניח שתהיה התערבות בין לאומית, כפי שהיתה
- 8 במקרים קודמים. מדובר על ימים ספורים. זה מה שיצא
- 9 מהבקשה שלך שתהיה פעולה של יום, יומיים שלושה? כך אתה
- 10 מדבר באותה ישיבה.
- 11 א. דיכטר: לא, אני הערכת, ואגב, לא רק באותה ישיבה, זה גם עלה,
- 12 נדמה לי בישיבה נוספת, או בקבינט נוסף, אני בהחלט הייתי
- 13 תחת תחושה, בגלל הסוגיה הלבנונית, . . . שהעולם לא ייתן
- 14 ללבנון כמדינה לשקוע בתוך הביצה שהחזבאללה מנסה
- 15 להשקיע אותה. החזבאללה זה בעצם איראן, זו המשמעות.
- 16 החזבאללה היא לא ישות עצמאית, זה לא גוף עצמאי בשום
- 17 פנים ואופן.
- 18 אני הערכת שההתערבות הבין לאומית תהיה מהר מאד.
- 19 ר גביזון: אבל ב-14 ליולי, אתה לא מתפעל מההפצה של המבנים
- 20 הסמליים האלה בד'אחיה, אבל אתה ממליץ להפעיל נשק . . .
- 21 שלוקח הרבה מאד זמן עד שהוא מתחיל לעבוד.
- 22 א. דיכטר: אני אגיע לזה, כי אני לא רוצה לעסוק ב-14 ביולי, בגלל ש –
- 23 אלא אם סיימנו את החלק הראשון, ואנחנו נגיע ל-14 ביולי,
- 24 כי אני ב-14 ביולי רוצה להתרכז באופן מיוחד, כי באמת אי
- 25 אפשר לעסוק ב-14 ביולי בפירווריס, צריך לעסוק בזה כמקשה
- 26 אחת.
- 27 י. דרור: בוא נגמור את ה-12 מקודם.

- 1 א. דיכטר : אני בישיבת הממשלה, והיה ברור שלאחר מכן גם יהיה פורום
2 מצומצם שיעסוק ביעדים, גם יכולתי להעריך בסבירות די
3 גבוהה, לפחות חלק מהיעדים, או הליבה של היעדים האלה
4 היתה מוכרת ונהירה לי, כך שלא סברתי שאני הולך להיות
5 מופתע, גם ככה בשמועות שלפני הדיון היה ברור שזה מה
6 שהצבא מתכוון לעסוק בו בריש גלי, באישור התוכניות.
7 ובפועל באמת, אני לא יודע לומר שהיעדים היו היעדים
8 הקלאסיים שמוצבים בדרך כלל לדרג צבאי ביטחוני, שהוא על
9 בסיס זה מביא את התוכניות. הסדר קצת התהפך, ז"א הצבא
10 הגיע עם הצעות, למרות שלא הונחו בפני הממשלה, אבל כל
11 אחד מבין שהצבא הגיע לסט הדיונים של הממשלה, ולאחר
12 מכן או שזה יהיה קבינט או שזה יהיה משהו דמוי קבינט, מה
13 שהיה בסופו של דבר השביעייה, כשהוא כבר סיים את תהליך
14 ההצעות או התוכניות לפעולה שלו, ולכן חלק מהשרים, כפי
15 שגב' גביזון אמרה, חלק מהשרים אולי לא ידעו בדיוק על מה
16 מדובר, מבחינת אישור הפעולה. חלק אחר אני חושב שידעו
17 פחות או יותר על מה זה הולך להיות וגם ידעו להעריך את
18 התגובה, אגב, כפי שאמרתי, ראש הממשלה לא השאיר את זה
19 ליד המקרה, והסביר בדיוק, אמר : אני מקווה שכל –
20 ר. גביזון : הבנו את הנקודה שכולם הבינו שיהיו טילים. אבל כמה זמן
21 יהיו טילים?
22 א דיכטר : זו בדיוק הסוגיה שלא היתה ברורה. היא לא היתה ברורה,
23 עכשיו, כל אחד כמובן –
24 כב' השופט : מה היה ברור לך? מה אתה חשבת?
25 א. דיכטר : אני, מאחר ואני, הייתי אומר, האופן שבו הצבא התבטא או
26 שר הביטחון או הרמטכ"ל, אני לפחות יכולתי להתרשם
27 שהיכולת האווירית אל מול היכולת הרקטית והטילים של

- 1 החזבאללה, היא יכולת שבהחלט בפרק זמן סביר, יכולה
 2 לגרום למכה מאד משמעותית אל מול המערך הזה.
- 3 כב' השופט: אתה לא עונה לי, כשיצאת מישיבת הממשלה, התחושה שלך,
 4 ההערכה שלך היתה שהעסק הזה הולך להמשך יום, יומיים
 5 שבועיים חודשיים, מה?
- 6 א. דיכטר: שאנחנו הולכים למערכה של מספר ימים. אני בהחלט יכול
 7 לומר שהתחושה היתה שהולכים למערכה של מספר ימים.
 8 בהחלט.
- 9 ר. גביזון: ...
- 10 א דיכטר: ... לגבי הנושא של לבנון. ... היה ברור שאי אפשר ...
 11 להרוס ארגון מהאוויר, גם החזבאללה הוא לא ארגון שיושב
 12 רק מדרום לליטני, הוא יושב בבקעת הלבנון, הוא יושב
 13 בבירות ולכן התמודדות עם ארגון בסדר גודל כזה היא
 14 התמודדות של הרתעה, לא פחות מאשר התמודדות פיזית,
 15 ובסופו של דבר אתה מגיע לאיזשהו איזון שלך כמדינה כדאי
 16 לעצור, להם כארגון כדאי לעצור, ללבנון בוודאי ובוודאי
 17 שיושבת על הטריבונה במשחק הזה. היא לא-
- 18 ר. גביזון: וזה אפשר לעשות תוך יומיים שלושה?
- 19 א. דיכטר: לא, אני לא חושב שתוך יומיים שלושה, אני חושב שתוך
 20 ימים. אני בשום שלב לא ראיתי שהמערכה הזאת היא
 21 מתגלגלת לימים ספורים, ולכן ומכאן אני מדלג לקטע של יום
 22 שישי, כי הוא באמת משמעותי מאד. יש אסקלציה מסוימת
 23 שהיא מול מדינות, היא בעיני יותר מסודרת כשעוסקים
 24 במדינות, היא קצת פחות מסודרת כשעוסקים בארגונים בסדר
 25 גודל של החזבאללה שהוא משהו בין ארגון טרור לבין מדינה
 26 מבחינת המבנה וההירארכיה שלו.
- 27 י. דרור: הוא ארגון גרילה, זה בדיוק

- 1 א. דיכטר : הוא צבא של טרוריסטים אני קורא לזה. צבא של טרוריסטים
- 2 וזה חשוב מאד גם להמשך אני מניח, השיחה, אם תבחרו
- 3 ללכת בדרך הזאת, אני קורא לו צבא של טרוריסטים, מפני
- 4 שהוא צבא כי הוא בנוי כצבא, יש לו מאפיינים צבאיים לכל
- 5 דבר, הוא נבנה ע"י מדינה כעוד אוגדה, רק שהציבו אותה
- 6 בלבנון במקום באיראן, יש לו מצעדים צבאיים יש לו אימון
- 7 צבאי, חימוש צבאי, תורת לחימה צבאית, רק שהוא ארגון של
- 8 טרוריסטים בהיבט שהוא עדיין מסתתר בתוך אוכלוסייה
- 9 אזרחית, שזה המאפיין הבולט של החזבאללה, הוא מחפש את
- 10 המחסה של סביבה אזרחית, הוא מחפש את היכולת לפעול
- 11 מתוך סביבה אזרחית, ביודעו את המגבלות שלנו, אגב, אפשר
- 12 לראות את זה –
- 13 ר. גביזון : גם זה גרילה ולא בהכרח טרור. גם אלה מאפיינים של גרילה,
- 14 א. דיכטר : לא לא, אני חושב שגרילה, המעבר מגרילה לטרור, בעיני, הוא
- 15 בין היתר בסוגי היעדים שאתה תוקף.
- 16 ר. גביזון : ביעדים, אבל לא הצורה שבה הוא מתערב בתוך האוכלוסייה,
- 17 שזה היה מה שצינת עכשיו.
- 18 א. דיכטר : את בדיוק קטעת אותי לפני המילה המשלימה. הוא פועל
- 19 מתוך אוכלוסייה אזרחית, כדי לתקוף אוכלוסייה אזרחית. שזו
- 20 שיטת העבודה שמאפיינת מאד גם את החזבאללה, אגב, היא
- 21 אפיינה מאד גם במערכה הזו . . . ולכן אני חושב שהתחושה,
- 22 לפחות שאני ככה נכנסתי לישיבת הממשלה בסקירות, הערכת
- 23 שאנחנו הולכים למערכה של ימים שבקצה שלה, המכה שלנו
- 24 תהיה חזקה מאד, המכה שלהם בנו תהיה במגמת ירידה ולא
- 25 במגמה כפי –
- 26 ר גביזון : כן? איך תהיה במגמת ירידה?
- 27 א. דיכטר : פועל יוצא של העשייה הישראלית, הכוונה.

- 1 ר. גביזון : איך? הלא הסכמת שאנחנו לא נפגע בקצרי טווח, כי אנחנו לא
- 2 יכולים לפגוע בהם, למה יש להם תמריץ להפסיק?
- 3 א. דיכטר : לא. לא, אני חושב שהיכולת שלנו לפעולה אווירית מסיבית
- 4 כפי שעלה גם בתחילת המערכה, בסופו של דבר נגיע לאיזשהו
- 5 מאזן פלוס התערבות בין לאומית, שבאיזשהו מקום נעצור –
- 6 ר. גביזון : שלושה ימים.
- 7 א. דיכטר : אני לא יודע אם שלושה ימים, אני חשבתי ימים, אני לא
- 8 עסקתי בשלושה ימים. אגב, בפועל למיטב זכרוני, המעורבות
- 9 הראשונה שהתחילה, היתה כעבור שבוע או 10 ימים, למיטב
- 10 זכרוני.
- 11 י. דרור : אם מותר לחזור, אתה היית ראש השירות, אתה מאשר פעולה
- 12 ממשית ביום אחד על סמך החומר שהוגש?
- 13 א. דיכטר : תראה, אני בשירות, כראש שירות, היו תקופות שהייתי מאשר
- 14 פעולה בתוך –
- 15 י. דרור : כן, אבל על סמך תשתית ארוכה.
- 16 א. דיכטר : אבל אני לוקח דוגמא אחרת. כשהיה חומת מגן, המאפיינים
- 17 של הפעולה היו שונים לחלוטין. ההחלטה על חומת מגן היתה
- 18 החלטה שהתקבלה באותו לילה, אחרי הפיגוע הנורא במלון
- 19 פארק בנתניה בליל הסדר. אבל מאחר ושם היה צורך לגייס
- 20 כוח מילואים, מפני ששם אי אפשר היה לעשות – המהות של
- 21 חומת מגן היתה מהות קרקעית. המהות של המערכה הזו
- 22 בלבנון, היתה מהות אווירית. וזה עושה הבדל משמעותי מאד,
- 23 כשאתה נדרש לקבל החלטה כי בכל אופן, במערכה אווירית,
- 24 היכולות הן זמינות מאד, הן קיימות, במקרה הספציפי הזה,
- 25 גם התשתית המודיעינית היתה גם קיימת, גם מתורגלת
- 26 שהיה, אני חושב, לצבא היה קל מאד לבוא עם התוכנית
- 27 הזאת, היא היתה יחסית, אני כבר מדבר על התוכנית שהיתה

- 1 בשביעייה, היתה יחסית תוכנית שלמה. ז"א הם באו עם
- 2 רעיון, עם קונצפט שלם, ידעו לומר כמה יעדים ידעו לומר את
- 3 המשמעות, ידעו לומר את ההסתברות של פגיעה בנתח מאד
- 4 משמעותי, את האימפקט של זה, היה די קל להבין.
- 5 י. דרור: אבל ברור שמרכיב חשוב זה פגיעה בתשתית. זה ברור בעצם.
- 6 ר. גביזון: בוא נתקדם טיפה,
- 7 א דיכטר: לא, אני רק אומר את ההתחלה לשאלה שלך,
- 8 ר. גביזון: השר דיכטר, בוא נתקדם טיפה, מפני שאנחנו נחזור לכל
- 9 הנקודות האלה, אני מקווה, אנחנו רוצים לקבל את התמונה
- 10 המלאה של המערכה, ואין ספק שכמו שאמרת עכשיו לגבי
- 11 חומת מגן, אחת השאלות המרכזיות שמתעוררת כאן, היא
- 12 השאלה, האם אפשר היה באופן סביר לחשוב שניתן להשיג
- 13 יעדים מסוג היעדים שרצו בהם, בלי מהלך קרקעי. יש בעניין
- 14 הזה חילוקי דעות ולך בעניין הזה יש עמדה מאד מעניינת
- 15 שמתפתחת לאורך זמן, שאתה מתחיל בעצם להיות במצב של
- 16 אחד מהמתנגדים הגדולים למהלך הזה, וממש בסוף הדרך,
- 17 אתה מגיע למסקנה שאין לנו ברירה, אלא ללכת למהלך
- 18 קרקעי.
- 19 א. דיכטר: ברשותך, רק הערה אחת, כבר בתחילת הדרך, ביום הראשון
- 20 או השני, אני הבהרתי שלדעתי, התוצר של המערכה הזו צריך
- 21 להיות בין היתר יצירת שוליים לאורך הגבול, כדי לעקר את
- 22 התופעה של מוצבי החזבאללה על הקו, והערכת שסיום
- 23 המערכה הזו בהתערבות בין לאומית, אגב, לא היה לי ספק
- 24 שכך תיראה המערכה בסיומה, שתהיה מעורבות בין לאומית
- 25 ובמעורבות הזו נצליח לצאת מהשוליים האלה, אגב לא ידעתי
- 26 לומר מה רוחב השוליים, אבל היה ברור שאלה יהיו שוליים
- 27 לאורך גבול הצפון, בינינו לבין לבנון, בשוליים האלה, בסופו

- 1 של דבר יתפרש צבא לבנון ולא חזבאללה, ולכן הנושא של
- 2 כניסה קרקעית, היה ברור שהוא יגיע, כדי לתפוש את
- 3 השוליים האלה. נדמה לי שהנושא הזה עלה על ידי, אני חושב
- 4 שאו בדיון הראשון, או בדיון ביום שישי לאחר מכן, ממש
- 5 בדיונים הראשונים היה ברור שזה אחד מיעדי המערכה הזו,
- 6 למרות שהוא לא הוצג, להערתו של מנחם עינן.
- 7 מ. עינן: ולזה הספיקה אוגדה.
- 8 ר גביזון: בדיוק, בשביל זה לא היה צריך לעשות שום דבר.
- 9 א דיכטר: אני לא יודע לומר, מבחינת הצבא אני לא יודע לומר כמה
- 10 ובאיזה סד"כ, באיזה סדר כוחות הצבא זקוק כדי לעשות את
- 11 המהלך הזה, אבל היה ברור לי שהמערכה צריכה להסתיים,
- 12 אני גם התבטאתי כך בדיונים, היא צריכה להסתיים פעם
- 13 אחת מכה לתשתית של החזבאללה, פעם שנייה, השוליים
- 14 האלה לאורך הקו, והיעד השלישי, יצירת תנאים לשחרור שני
- 15 החיילים, . . .
- 16 ר. גביזון: . . .
- 17 א. דיכטר: . . .
- 18 ר גביזון: . . .
- 19 א. דיכטר: . . .
- 20 ר. גביזון: אז אתה אומר, לך מלכתחילה יש קונצפט מוגבל של המערכה.
- 21 הקונצפט המוגבל מדבר על להרחיק אותו מהגבול, לפגוע
- 22 בתשתיות באופן אווירי, לא להיכנס למהלך קרקעי, ולנסות
- 23 להתניע מהלך מדיני. . .
- 24 א דיכטר: לדאוג לזה שהוא יותנע, אני חושב, הוא יותנע מפני שלעולם
- 25 יש אינטרס חזק יותר להתניע מהלך מדיני בגלל מה שאמרתי
- 26 על הקשר של העולם המערבי מול לבנון.

- 1 ר גביזון : לא, פה יש הנקודה שפרופ' דרור הצליח לרמוז עליה. בחבילה
- 2 הזאת שאנחנו מציעים, ובדיעבד גם כך התברר, האינטרס של
- 3 העולם להתערב היה מוגבל גם בזמן וגם באינטנסיביות. . . .
- 4 מפני שאנחנו פגענו בחזבאללה ולא בלבנון, באופן משמעותי. .
- 5 . . ז"א המנגנון שאולי היה מתוכנן, ואולי היה יכול לעבוד,
- 6 בעצם לא עבד.
- 7 א. דיכטר : . . .
- 8 ר. גביזון : איך אתה חשבת שזה יעבוד?
- 9 א. דיכטר : אני חשבתי שהנושא של מעורבות או התערבות כדי להגיע
- 10 לאיזושהי הסדרה מדינית של הדברים תהיה יותר אפקטיבית,
- 11 ויותר מוקדמת. היא היתה יותר מאוחרת ופחות אפקטיבית,
- 12 ואני לא יודע כרגע לנתח עד הסוף מה הסיבות לכך, או בגלל
- 13 שהם סברו, אני לא יודע אם אתם נפגשים עם מדינות אחרות,
- 14 אני לא יודע מה בדיוק היה השיקול שלהם, או בגלל שהם
- 15 סברו שהמציאות מתפתחת טוב יותר, צריך לזכור שהשבוע
- 16 הראשון עדיין לא רימז לאן המערכה הזו צפויה להתפתח
- 17 ויכול להיות שהתקווה שלהם שהדבר מתפתח בכיוון יותר
- 18 חיובי של פגיעה יותר אנושה של ישראל בחזבאללה, מאשר
- 19 לדחות את מועד ההתערבות. אני לא בטוח שהם באמת ראו
- 20 את התמונה כפי שהיא באמת התרחשה.
- 21 ר. גביזון : אבל אתה ידעת שבלי מהלך קרקעי, פגיעה מהסוג המשמעותי
- 22 קשה יהיה לפגוע, ויותר מזה, אתה גם ידעת שברגע שמתחיל
- 23 ירי של טילים, אתה אומר את זה כבר בישיבת הממשלה ב-16,
- 24 אחרי הירי על חיפה, שצריך להתחיל להיערך לתת מענה לירי
- 25 על האזרחים.
- 26 א. דיכטר : זה התחיל קצת מוקדם יותר.
- 27 ר. גביזון : ה-16 זה מאד מוקדם.

- 1 א. דיכטר : בישראל יש יותר מ-24 שעות ביממה. אבל אני חושב, וכאן אני
- 2 מגיע ליום השישי הראשון, ל-14 לחודש, לתקיפה בד'אחייה,
- 3 כי זה בהחלט מועד שבו נדמה לי שאנחנו השפענו על המערכה,
- 4 על קצב ההסלמה שלה ואני לטעמי, לא היינו צריכים לעשות
- 5 את זה. זו היתה הסיבה, או אחת הסיבות שאני לא חשבתי
- 6 שהתקיפה בד'אחייה נכונה בעיתוי כפי שזה נקבע. הדיון
- 7 שהיה ביום שישי בערב בשביעייה, שהוא בעצם היה דיון
- 8 לאשר את תוכנית התקיפה, אני הייתי בצפון, לא כל כך
- 9 הכרתי את התוכנית הזו, או לא הכרתי בכלל את התוכנית
- 10 הזו, ונקראנו לישיבה של השביעייה ואני קיצרתי, אני כבר
- 11 ביום חמישי עליתי לצפון וירדתי מוקדם יותר, כדי להגיע
- 12 לדיון לפנות ערב ביום שישי, או אחה"צ. ואז הוצגה בפנינו
- 13 התוכנית, שהיא על פניו נראתה תוכנית בהחלט, אפשר לומר,
- 14 שיש בה עליית מדרגה. עליית מדרגה, . . . היה ברור שמדובר
- 15 בתקיפות מאד מאד מסיביות, כמעט מזכירות את 1982.
- 16 אני סברתי בדיון, התחלתי לשאול שאלות . . .
- 17 . . . , זה היה היבט של עליית המדרגה. מאחר והבנתי
- 18 מהצבא, שר הביטחון, שמדובר מלכתחילה בתקיפה של
- 19 מבנים, שהועברה התרעה על זה שהם הולכים להיות
- 20 מותקפים, הווה אומר אנחנו הולכים לתקוף נדל"ן ללא
- 21 אנשים. ואז שאלתי למה צריך לעשות את זה ביום השני של
- 22 המערכה? והתשובה גם של הרמטכ"ל, אני לא זוכר אם גם של
- 23 נוספים, אבל הרמטכ"ל אמר שזה יקצר את זמן המערכה. אני
- 24 בהחלט חשבתי שראוי לקצר את זמן המערכה, רק שחשבתי
- 25 שהמהלך הזה – התבטאתי שהוא בוודאי לא יקצר את זמן
- 26 המערכה, הוא עלול אפילו לעשות –
- 27 ח. נדל : הוא יסלים

- 1 א דיכטר : כן, מפני שזה סוג – זו עליית מדרגה, הייתי אומר, גם בג'ונגל
- 2 הזה של לחימה בצבא של טרוריסטים, יש איזשהן מדרגות, גם
- 3 בג'ונגל יש איזשהם כללים ואני סברתי שהמהלך הזה יהיה
- 4 מהלך שעלול להסלים את המצב. הוא גם לא נראה לי שהוא
- 5 מביא לנו שום יתרון בשלב הזה, ומאחר ומדובר בתקיפה של
- 6 מבנים בלבד, מבנים לא זזים, אפשר לתקוף אותם בכל מועד
- 7 שנחליט שאנחנו רוצים להסלים את המערכה, כי באמת זו
- 8 העת. היה מאד קשה מבחינתי במפגש הזה, מפני שכולם
- 9 שידרו, ואני מכיר את המצבים האלה, אני ישבתי בצד ההוא
- 10 הצבאי הביטחוני לא מזמן, ואני יודע איך בדיוק תחושת
- 11 האנשים כשפתאום רואים שחלק מהדרג המדיני לא שש אלי
- 12 קרב. קל וחומר שאני, שעדיין נתפשתי על ידס, כאחד ש"עוד
- 13 לא הספיק" להתקלקל וזה בכל אופן היה קשה, בוודאי לא
- 14 היה פופולרי בישיבה הזאת, להתנגד לתקיפה הזאת. אבל
- 15 למיטב זכרוני, גם שרת החוץ, השרה לבני התנגדה, נדמה לי
- 16 משיקולים אחרים,
- 17 ר. גביזון : זה הכל נכון, ואכן אתה עושה את הדבר הזה שהוא ללא ספק
- 18 אמיץ, אבל בכל זאת הדבר הזה מעורר איזושהי שאלה, כי
- 19 אתה אומר אז, הכלי האמיתי שלנו, אתה אומר את כל הדבר
- 20 הזה, זה לא יקצר, אולי זה יאריך, אולי אתה צופה כמו
- 21 שאחרים צפו במקומות אחרים, שהדבר הזה אולי באמת
- 22 יכניס עוד יישובים כמו חיפה לטווח המערכה של החזבאללה.
- 23 . . . ז"א זה כבר מהלך ארוך מאד. עכשיו, אם אנחנו הולכים
- 24 על מהלך ארוך מאד, ואנחנו יודעים שההסלמה תגרום לירי
- 25 קטיושות, מתעורר הצורך לתת מענה לירי הקטיושות שאיננו
- 26 יכול להיות מענה אווירי, ואז אולי בשביל הקונצפט המלא של
- 27 הפעולה, צריך ללכת, למרות שאתה לא רוצה, למהלך קרקעי.

- 1 א. דיכטר : אני רוצה להבהיר, קודם כל אני לא מכיר בלחימה לא בטרור
 2 ולא בצבא של טרוריסטים, אני מרשה לעצמי גם לא בצבאות,
 3 אני לא מכיר מהלך אחד שמשנה את פני המערכה, למעט
 4 כמובן אירועים דרמטיים בנוסח הירושימה ונגסקי, שזה סדר
 5 גודל אחר לגמרי של אירועים. . . .
- 6 לכן אני חושב שהמהלך בביירות, בתוך הד'אחייה, על
 7 האוכלוסייה האזרחית במפקדות, היה מהלך מוקדם מדי.
 8 יכול להיות שהיינו מגיעים אליו, יכול להיות שהמערכה היתה
 9 מתפתחת ללא קשר לתקיפה, הרי אף אחד לא הוכיח שיש קשר
 10 ליניארי בין התקיפה בד'אחייה ואחרי זה היתה ההסלמה.
 11 למרות שמבחינת המספרים אנחנו רואים עלייה במספר
 12 הרקטות שנורו, לאחר מכן גם בטווח שלהן, לפחות עד האירוע
 13 הקשה בכנא, שלאחר מכן עוברים בעצם ממוצע של 100
 14 רקטות ביום לממוצע של כמעט 200 רקטות ביום, והיה ברור
 15 שהחזבאללה צבר תעוזה . . .
- 16 אבל באותו שלב, ביום שישי הראשון, אני סברתי שיקר
 17 הלחץ שלנו, עיקר הפעילות, ראוי שתתרכז במקום שממנו
 18 נוצר האיום לעברה של מדינת ישראל ולא תקיפת נדל"ן
 19 בביירות. לא סברתי שזה יקצר את זמן המערכה. לא
 20 השתכנעתי מהנימוקים או מהטעון של הרמטכ"ל ונוספים
 21 שדיברו על זה שזה יקצר את זמן המערכה. זה לא עבד על פי
 22 ההיגיון שלי, ואני חושב שלרכז את עיקר הקשב הצבאי ואת
 23 עיקר המאמץ באזור שממנו נוצר האיום לעברה של מדינת
 24 ישראל ואני מחזיר אתכם למה שאמרתי בהתחלה, אני לא
 25 ראיתי בשום שלב של המערכה הזאת, שהמערכה הזו
 26 מתימרת להשמיד את החזבאללה או לפגוע ביכולותיו של
 27 החזבאללה פגיעה טוטאלית. לא ראיתי את זה בשום שלב.

- 1 ח. נדל: אתה גם אומר את זה בפורום של השבעה, לא זוכר מיום ד' שהיעד היה להשמיד את החזבאללה. לא חושב שאפשר לעשות זאת.
- 2
- 3
- 4 א דיכטר: כן, אז אני מסכים עם מה שאמרתי אז. אני חושב שזה –
- 5 מ. עינן: אתה תומך בעמדתך, מה שנקרא.
- 6 א דיכטר: כן. . . .
- 7 ר גביזון: . . .
- 8 א. דיכטר: . . .
- 9 כב' השופט: . . .
- 10 ר. גביזון: . . .
- 11 א. דיכטר: . . . מאחר והסתבר שאנחנו לא הולכים לפגוע ביכולות פיקוד אלא רק – היום אני כמובן יכול לומר, שאפשר לתרגם את זה להולכים לעשות שריר בלב בירות, אני חשבתי אז ואני גם חושב היום בראייה לאחור, שהיה נכון יותר לחלק את השריר הזה לאזור שממנו יש את האיום לעברה של מדינת ישראל,
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17 ר. גביזון: שזה איפה?
- 18 א דיכטר: באזור שממנו נורות הרקטות לעברה של מדינת ישראל, שם לעשות את השריר, שם לייצר את הלחץ גם על החזבאללה, גם לנסות לפגוע טוב יותר, . . .
- 19
- 20
- 21 כב' השופט: . . .
- 22 א. דיכטר: . . . היתה ארטילריה די מסיבית, היו מסוקים שבמידה מסוימת אני רואה את המסוקים יותר כארטילריה אווירית מאשר כפעולה של מטוסים, כי באמת היכולת שלהם לדייק למטרות קטנות או להשקיע אותן במטרות קטנות, היא יכולת הרבה יותר טובה מאשר מטוסים, מטוסים אתה מפעיל על מטרות, בדרך כלל –
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27

- 1 כב' השופט: . . .
- 2 א. דיכטר: . . .
- 3 כב' השופט: . . .
- 4 א. דיכטר: . . .
- 5 כב' השופט: . . .
- 6 א. דיכטר: . . .
- 7 מ. עינן: . . .
- 8 א. דיכטר: . . .
- 9 ר. גביזון: . . .
- 10 א. דיכטר: . . .
- 11 ר. גביזון: . . .
- 12 א. דיכטר: . . .
- 13 מ. עינן: אני רוצה רק לתרגם את זה בביטוי שלי, אבל באותו
 14 קונטקסט. האם בכלל באיזשהו מקום בישיבות הממשלה או
 15 השבעה, אני הולך להקצנה יותר גדולה, היתה הנחיה לצבא
 16 מה להשיג, ושיציגו לכם תוכנית בניגוד, אנחנו יודעים
 17 להכרזה שהיתה כל הזמן, הצבא לא הציג לנו, מה שהצבא
 18 הציג, אישרנו, חוץ מאשר תקיפת המטרות האזרחיות. כי
 19 אנחנו יוצאים כאילו שהצבא באמת בא והממשלה עשתה דיון
 20 או בשבעה ואמרו לצבא: תסירו את הירי של הקטיושות על
 21 צפון הארץ. נניח. לא היה דבר כזה. אלא אם כן יש משהו אחר
 22 או פורום שאנחנו לא יודעים.
- 23 א. דיכטר: . . .
- 24 ח. נדל: . . .
- 25 א דיכטר: אנחנו צריכים להציב את היעדים, הצבא צריך לגזור מזה את
 26 התוכניות, להציג את זה לדרג שראש הממשלה יקבע, אם זה
 27 הממשלה, קבינט או פורום אחר, להציג את התוכניות,

הממשלה תקבע או תאשר את כל התוכנית, או חלקה או לא	1
תאשר את התוכנית ואז הממשלה לוקחת את הסיכון. זו	2
נראית לי צורת העבודה הנכונה, מאחר והייתי בצד השני של	3
המתרס, אז אני ידעתי לומר פחות או יותר איך נראית לי	4
השפה הנכונה, אגב,	5
ר. גביזון: אבל התוכנית היא תוכנית להשגת יעד שהדרג המדיני קובע.	6
א דיכטר: בוודאי. בוודאי, זו בדיוק החלוקה בין –	7
י. דרור: כך צריך להיות.	8
א דיכטר: זו בדיוק החלוקה שנראית לי הנכונה, בין הדרג המדיני לבין	9
המערכת הביטחונית, הדרג הצבאי או אם זה הגופים	10
האחרים, מוסד, שב"כ וכיו"ב. . .	11
ר. גביזון: . . .	12
א. דיכטר . . .	13
כב' השופט: . . .	14
א. דיכטר: . . .	15
ר. גביזון: . . .	16
א. דיכטר: . . .	17
י. דרור: . . .	18
ח. נדל: . . .	19
א. דיכטר: . . .	20
מ. עינן: . . .	21
י. דרור: . . .	22
מ. עינן: . . .	23
א. דיכטר: . . .	24
ח. נדל: . . .	25
א. דיכטר: . . .	26
מ. עינן: . . .	27

- 1 ר. גביזון: . . .
- 2 א. דיכטר: . . .
- 3 ר. גביזון: . . ., אין ספק שכולם היו שמחים אם היו פחות רקטות וגם
- 4 אפס רקטות אבל כשאומרים לצבא: אל תסבכו אותנו בבוץ
- 5 הלבנוני, כי אתם יודעים איך אתם נכנסים ואתם לא יודעים
- 6 איך אנחנו יוצאים, ואנחנו לא רוצים להיות שם, אז הצבא
- 7 אומר: אני את זה לא יודע לעשות. אני לא יודע את זה לעשות
- 8 בלי שאתם נותנים לי אישור וכוחות, והוראה לפעול בצורה
- 9 הזאת. אל תשכח שיש לנו עוד טראומות, זה לא רק הבוץ
- 10 הלבנוני, . . . צבא לא רוצה להגיד שהוא הכין תוכנית והוא
- 11 עשה מניפולציה לדרג מדיני, שלא הבין במה מדובר. גם זה
- 12 צבא לא רוצה לעשות.
- 13 מ. עינן: זה לא הצבא.
- 14 א. דיכטר: . . .
- 15 ר. גביזון: . . .
- 16 א. דיכטר: . . .
- 17 ר. גביזון: . . .
- 18 מ. עינן: . . .
- 19 א. דיכטר . . .
- 20 ר. גביזון: . . .
- 21 י. דרור: . . .
- 22 א. דיכטר: . . .
- 23 מ. עינן: . . .
- 24 כב' השופט: . . .
- 25 ח. נדל: . . .
- 26 כב' השופט: . . .
- 27 א דיכטר: . . .

- 1 כב' השופט: . . .
- 2 מ. עינן: . . .
- 3 א. דיכטר: . . .
- 4 מ. עינן: . . .
- 5 ח. נדל: . . .
- 6 ר גביזון: . . .
- 7 מ. עינן . . .
- 8 א דיכטר: . . .
- 9 ר. גביזון: בוא נעבור לנושא אחר, נעבור לנושא המדיני פרופר, לא
- 10 הממשק. אחד המאפיינים המעניינים והחדשים של 1701 הוא
- 11 הסכמה ישראלית, או אפילו יוזמה ישראלית של הצבת כוח
- 12 בין לאומי בגבול בינה ובין מדינה אחרת, שמצד אחד אולי
- 13 מגן על ישראל, אבל מצד שני, גם עשוי בהחלט להגביל את
- 14 יכולת הפעולה של ישראל.
- 15 א. דיכטר: הוא קיים לאורך גם מצרים, שם יש מציאות אחרת, . . . , אני
- 16 מכיר היטב את המכשול הזה שנקרא או"ם, שאתה צריך בכלל
- 17 מערכת שיקולים אחרת, . . . , או יש לך את קו האו"ם . . .
- 18 ר. גביזון: . . .
- 19 ח. נדל: . . .
- 20 ר. גביזון: . . .
- 21 א. דיכטר: אני רוצה רגע להתייחס ללבנון, . . . , היה לנו שם כוח
- 22 יוניפיל, הייתי אומר, כוח התערבות לייט - light, אם אפשר
- 23 לקרוא לו כך. והוא בא לידי ביטוי או לא בא לידי ביטוי
- 24 במקרה – בסביבה של מקרים, אבל בוודאי במקרה של חטיפת
- 25 החיילים באוקטובר 2000, כשבאירוע החטיפה ההוא, הם
- 26 השתמשו בחסות האו"ם כדי לבצע את החטיפה או להגיע
- 27 לגדר ולבצע את החטיפה.

- 1 המציאות של כוחות בין לאומיים במתכונת שהופיעה ב-1701,
- 2 והיו כמה ורסיות להחלטה 1701, אבל זו לא אותה גברת כפי
- 3 שהיה עד אז יוניפיל . . .
- 4 מ. עינן: . . .
- 5 א. דיכטר: . . . אבל החלטה 1701 בגין העובדה שהיא עוסקת בכוחות בין
- 6 לאומיים, ממדינות שיש להם גם אינטרס, לא לכאורה,
- 7 אינטרס ממשי ואמיתי באזור כאן, והיה ברור שהמהלך הזה
- 8 לא דומה, או לא הולך להיות מהלך המשך לקו הזה של נציגות
- 9 או"ם בשטח, אלא משהו שהוא מסתמן קצת יותר אפקטיבי.
- 10 אני אומר את זה, מפני שהיעד היה בתחילת המערכה, לא
- 11 עסקנו בהצבה של כוחות בין לאומיים על הקו, אלא בפריסה
- 12 של צבא לבנון. כך שההערכה שלי אז והיום, שהכוח הבין
- 13 לאומי הוא בבחינת פלטפורמה הרבה יותר אפקטיבית לצבא
- 14 לבנון, לכשהוא יידרש להתפרש לאורך הגבול, ולכן אני חושב
- 15 שהמהלך הזה הוא מהלך עם סיכוי. אנחנו, לצערי, לא יודעים
- 16 לומר את מידת הוודאות שהסיכוי הזה באמת ישנה את המצב
- 17 באופן משמעותי, אבל זו מציאות אחרת, אפילו מבחינת
- 18 האו"ם.
- 19 י. דרור: אם אפשר שאלה יותר כוללת. איך אתה מעריך את תוצאות
- 20 המלחמה?
- 21 א. דיכטר אני לא בכדי פתחתי, ממש פתחתי בדוגמא הזו, כי אמרתי, לו
- 22 1701 היה מונח ב-12 ביולי, לפני ישיבת הממשלה, אני לא
- 23 הייתי ממליץ לממשלה לצאת למערכה, כי 1701 בעצם מייצר
- 24 מציאות אחרת לגמרי ביחסים בין ישראל ולבנון, לו אני
- 25 הייתי לבנוני משפיע, הייתי אומר: יש לנו הזדמנות מצוינת,
- 26 מפני שאין לנו יותר תביעות ממדינת ישראל, אנחנו בעצם
- 27 קיבלנו ערבויות יוצאות מן הכלל מכל מדינות העולם, הגם

1 שהן מיוצגות ב15 מדינות שהצביעו פה אחד על 1701. יש לנו
 2 גיבוי ותמיכה והתעניינות בין לאומית חסרת תקדים, וזה
 3 הזמן לנצל את זה.
 4 עכשיו, כמובן אני לא לבנוני משפיע, אני בלבד ישראלי
 5 משפיע, ולכן אני חושב שהמסמך עצמו, המציאות שהמסמך
 6 הזה מייצר, האופן שבו העולם מסתכל היום על ישראל
 7 ולבנון, זו מציאות שבעיני היא הישג. המחיר והדרך שנדרשנו
 8 לעבור, כדי להגיע להישג הזה, הוא מחייב אותנו לבחינה
 9 ולשם זה הוקמה הוועדה, כי אני לא יודע לומר, איך ימומש,
 10 איך יתורגם ההסכם הזה הלכה למעשה. איזה באמת
 11 דיווידנדים הוא יספק גם לישראל, אבל גם ללבנון. ואיך הוא
 12 ישליך, והאופן שבו זה יקרה, ישליך לא מעט על מה שקורה
 13 בינינו ובין מדינות אחרות, . . . ואמרתי את הדברים האלה,
 14 מפני שאנחנו מכירים את ההתגלגלות של הסכמי השלום שלנו
 15 עם מדינות אחרות. ראינו את זה עם מצרים, ראינו את זה עם
 16 ירדן, אנחנו ראינו את זה עם לבנון במאי 2000, . . .
 17 המציאות שלנו היום מול לבנון, ההישג הזה, אני קורא לו
 18 הישג מפני שהוא באמת הישג. הדרך, ואני מקווה מאד
 19 שבאמת נשכיל, בין אם דרך עבודת הוועדה, אבל גם דרך
 20 עבודת הגופים הרלוונטיים האחרים, אני עוסק בזה ברמה
 21 שלי כשר לביטחון פנים, אל מול הנושא של העורף, שהוא
 22 סיפור אחר בלחימה הזו. אבל בהחלט זה מחייב אותנו
 23 להיערך אחרת. לא כל הישג צריך לבוא אחרי מלחמה נוראה.
 24 הישג אחד עברנו אחרי מלחמת יום הכיפורים. אני מקווה
 25 שבלבנון, אחרי המערכה הזו ההישג הזה יהיה הישג דה –
 26 פקטו ולא רק דה יורה על הנייר, והא הראיה, שמול ירדן,

- 1 הגענו להישג ללא מלחמה. ז"א שבמזרח התיכון אפשר יותר
- 2 מאשר אופציה אחת
- 3 כבי' השופט: בזמן שנותר לנו, אנחנו רוצים לשמוע, הזכרת את העורף,
- 4 אתה כשר ביטחון פנים, איך אתה מעריך את תפקודו של
- 5 העורף ואת תפקודם של משרדי הממשלה והגופים האחרים
- 6 בהגנה על העורף בתקופת המלחמה.
- 7 מ. עינן: אני רק רוצה להוסיף לזה, גנדי ז"ל בזמנו, טען ונלחם להעביר
- 8 את הנושא של העורף לאחריות משטרת ישראל בעברו. האם
- 9 גם כתוצאה מהדבר הזה, האם לא הגיע הזמן לחשוב על מעין
- 10 פתרון כזה?
- 11 א. דיכטר: אני אחבר את התשובה לשתי השאלות,
- 12 כבי' השופט: אולי תשלב גם את הנושא של ההצעה לרשות לאומית לתקופת
- 13 חירום, שהמועצה לביטחון לאומי הכינה טיוטה והעבירה
- 14 אליך.
- 15 א. דיכטר: כן, זה ממש משתלב עם השאלה הקודמת. אני זוכר את
- 16 המפגש, ביום חמישי בצהרים כינסתי את כל הגופים
- 17 שרלוונטיים לעורף בצפון, במשטרת זבולון, והיו שם כולם,
- 18 פיקוד העורף ומשטרה וכיבוי אש והמשרד להגנת הסביבה,
- 19 בגלל חומרים מסוכנים, ואולי שם, אפשר לומר, הבנתי את
- 20 הבעיה בצורה הכי חריפה שלה. אגב, הבנתי את הבעיה דרך
- 21 הפתרון שהוצג, ואני בעיני, רואה את זה כנקודת חוזק, אולי
- 22 האלתור הישראלי היה בעיני נקודת חוזק מאד משמעותית.
- 23 מפני שמה שלא נעשה לאורך הרבה מאד שנים, הרבה מאד
- 24 ממשלות והרבה מאד החלטות אחרות, קיבלו שני אנשים
- 25 במקום. מפקד פיקוד העורף ומפקד המחוז הצפוני של
- 26 המשטרה. הם קיבלו החלטה, שמה שנקבע באופן הפורמאלי,
- 27 לא יכול לעבוד באופן המעשי. באופן פורמאלי פיקוד העורף

אחראי על הבטחת העורף בעת תקיפה. ההחלטה בכלל נובעת	1
מהניתוח של מחולל הפיגוע ולא תוצאות הפיגוע. אני אמחיש	2
את זה לצורך – אם מתאבד היה יוצא משכם, ולא עלינו,	3
מתפוצץ בחיפה ופוגע בכל מספר שהוא של ישראלים, זה	4
באחריות משטרת ישראל. וקטיושה שפוגעת במוסך הרכבת	5
והורגת שמונה עובדים, זה באחריות פיקוד העורף.	6
ח. נדל: . . .	7
י. דרור: ובמשרד לא היה דיון,	8
א דיכטר: לא לא, זה הגיע בהחלט למשרד, אבל העובדה שמה שקבע את	9
הגורם האחראי, זה מחולל הפיגוע ולא תוצאות הפיגוע, זה	10
אולי מסביר את החלק העיקרי של בלבול היוצרות אצלנו,	11
ולכן ההחלטה של המפקדים בשטח שתרגלו את זה באמת זמן	12
קצר לפני, ללא קשר למערכה, אבל תרגלו את הנושא הזה	13
במחוז הצפון והבינו בצורה מאד ברורה, שמה שלא מתורגל	14
בזמן שגרה, לא יעבוד בזמן חרום. וההחלטה הראשונה שהם	15
קיבלו, ואני הגעתי לשם כשהחלטה כבר התקבלה, ורק	16
הייתי צריך לברך על המוגמר, כי בכל אופן יש אחריות,	17
הממשלה לא יכולה להפוך להיות, או מפקד המחוז הצפוני לא	18
יכול להפוך להיות המפקד של אנשי פיקוד העורף בצפון, אבל	19
זה מה שהיה בפועל.	20
זו היתה החלטה שהתקבלה ביום הראשון ללחימה, ובעיני	21
היתה החלטה מאד משמעותית. היא היתה משמעותית, מפני	22
שאין שום סיכוי לאנשים שלא חיים את שגרת היום במקום	23
מסוים, להפוך בבת אחת בזמן חירום להיות אפקטיביים, ולכן	24
אני ביליתי, אני חושב, ב-33 ימי לחימה, הייתי 50 אחוז	25
מהזמן בצפון. מפני שהיה ברור שראשי הרשויות מזה, ומפקדי	26
המשטרה, תחנות ומרחבים ומחוזות מזה, אלה בעצם שני	27

- 1 הגורמים המרכזיים שמנהלים את החיים בעורף, כולל
 2 במקומות הקשים מאד. כמובן, כל נושא ההתנדבות וכו', אני
 3 לרגע לא רוצה לזנוח או להקל ראש, כשמשקלם היה
 4 משמעותי, אבל את העורף בצפון מדינת ישראל, לאורך כל
 5 המערכה, ניהלו ראשי רשויות ומפקדי המשטרה. כל האחרים,
 6 כולל אנשי פיקוד העורף, כל האחרים באמת השתפרו על ציר
 7 הזמן, והפכו להיות יותר אפקטיביים לאורך הדברים,
 8 במקומות מסוימים יותר, במקומות מסוימים פחות, אבל
 9 ראשי הרשויות אגב, שלא נבחרו בכלל, בשום צורה שהיא על
 10 בסיס התאמתם לנהל עורף בחירום. אבל בפועל הם ניהלו את
 11 העורף בחירום.
- 12 י. דרור: למה לא הפעילו את מל"ח?
 13 א. דיכטר: אני לא יודע לומר תשובה טכנית למה מל"ח לא הופעל, כי זה
 14 באחריות משרד הביטחון. אבל לא הוכרו מצב חירום שזה
 15 היה, נדמה לי, אחת הסיבות או אחת ההצדקות להפעיל את
 16 מל"ח. נדמה לי שההפעלה של מל"ח – אולי אני טועה, אני
 17 אומר –
- 18 ח. נדל: הוחלט על מצב מיוחד בלבד.
 19 א. דיכטר: הוחלט על מצב מיוחד בלבד, מה שהפך להיות את מל"ח לא ב-
 20 line העבודה. אגב, אני לא יודע לומר מה היתה מידת
 21 ההצלחה. אני יודע לומר תמונת המצב כפי שאני ראיתי אותה
 22 לאורך כל המערכה, מי שניהל את העורף היה ראשי הרשויות,
 23 גם המועצות, גם העיריות, גם המועצות האזוריות בכל
 24 התחומים, יהודים ולא יהודים כאחד. ביחד עם מפקדי
 25 המשטרה, הזיווג הזה, בעיני, הוא היה הכי יעיל שאפשר היה
 26 לקבל בנסיבות העניין.

1 אגב, וכאן אני עונה לשאלה שלכם, אנחנו נמצאים בסדרה של
2 דיונים ואנחנו ממש אחרי שסיימנו את כל הדיונים ברמה
3 שלנו כמשרד לביטחון פנים, ביחד עם כל הגופים האחרים,
4 היה אצלי דיון מסכם, לקראת דיון שאמור להיות אצל ראש
5 הממשלה, גם לגבי ההמלצה של המועצה לביטחון לאומי, לגבי
6 רשות אחת לעורף בחירום, יש לזה הרבה מאד סיבות למה
7 לשים את הרשות הזאת במשרד לביטחון פנים, ואני מעריך
8 שזה אכן יחנה שם. זו האכסניה הטבעית, בגלל מה שאמרתי
9 קודם לכן, זה יכול להיות משרד הפנים בגלל ראשי הרשויות,
10 המשרד לביטחון פנים בגלל מפקדי המשטרה, ואני מניח
11 שבסופו של דבר זה יחנה במשרד לביטחון פנים. הבעיה
12 המרכזית שמחייבת פתרון שהוא לא פשוט, היא בממשק בין
13 המשטרה או בין המשרד לביטחון פנים ומשרד הביטחון, אבל
14 בין המשטרה לבין צה"ל, לגבי פיקוד העורף. פיקוד העורף
15 הוא גוף אפקטיבי מאד בזכות הכיס העמוק שנקרא צה"ל.
16 ואיך משטרת ישראל, או המשרד לביטחון פנים, או הרשות
17 הזאת במשרד לביטחון פנים, מפעילה את פיקוד העורף, כאשר
18 הוא ממשיך ליהנות מהכיס העמוק של צה"ל, זה נושא
19 שעדיין לא נקבעה לו מתכונת ואני מניח לכשתיקבע המתכונת,
20 הפתרון יהיה יותר פשוט.

21 ר. גביזון: יש לי שאלה אחרונה, ב-20 לאוגוסט יש ישיבה של הקבינט
22 הביטחוני, שמזומן לייעץ לרמטכ"ל בעניין המו"מ שהוא צריך
23 לנהל מול הכוח הבין לאומי בנושא של ראג'ר. יש שם הרבה
24 מאד דברים שעולים בדיון הזה, אבל אחד הדברים המעניינים
25 שעולים בדיון הזה, הוא שחברי הקבינט לא יודעים שזה יהיה
26 נושא הדיון, ולכן כל אחד מביא את הידע שיש לו באופן טבעי
27 על הסוגיה הזאת, אבל אין דיון רציני, שמבוסס על עבודת

1 מטה ועל מחקרים שנעשו, דרך אגב, גם אצל היועץ המשפטי
 2 וגם במל"ל, מכיוון שלא היתה היערכות מוקדמת לקיים
 3 בישיבה הזאת דיון שמתבסס על עבודת המטה שכבר נעשתה.
 4 עושה רושם שזה דבר שאנחנו פוגשים אותו במהלך המערכה
 5 הזאת לא מעט, והשאלה היא, גם לגבי האירוע הספציפי הזה,
 6 אבל איך אתה חושב שאולי צריך לשנות את המציאות הזאת,
 7 במנגנון קבלת ההחלטות של הדרג המדיני.

8 א. דיכטר : אין ספק, להגיע לדיון ולהיות מופתע מנושא הדיון, צריכה
 9 להיות סיבה. אני לא אומר שזה לא יכול להתקיים, לצערי,
 10 בנסיבות הישראליות וזה לא המקרה הזה, אני מקדים ואומר.
 11 אבל זה לא מובן מאליו שמגיעים לדיון ונושא הדיון ידוע
 12 קודם לכן. מפני שלצערי, הנושא של תרבות ההדלפות או
 13 מסורת ההדלפות היא לעתים פשוט מסוכנת, אני לא אומר
 14 בלתי נסבלת, כי זה מובן רך. היא פשוט מסוכנת. ולכן חייבת
 15 להיות מציאות שבה ראש הממשלה, שר הביטחון, שהם הכי
 16 מוסמכים להבין את משמעות הסכנה מקיומו של דיון, ולאחר
 17 מכן הדלפות, להחליט שהדיון או יהיה צמוד לאירוע, למבצע
 18 וכיו"ב, ולא להקדים ולעדכן את המשתתפים באיזה נושא הם
 19 אמורים לדון. אני הייתי מאד מברך, אם היינו יכולים להגיע
 20 לכל דיון שהוא, אגב, ללא קשר אם זה נושא מסווג או לא
 21 מסווג, אבל לדעת מראש את נושא הדיון, ושראש הממשלה
 22 ושר הביטחון וגם אנחנו, נדע שהישיבה הזו היא סגורה,
 23 באופן ובמשמעות שמוצהר עליה כישיבה סגורה. זה לא
 24 שהישיבות ח"ו לא סגורות, או לא מוכרזות כישיבת שרים
 25 לענייני ביטחון. אבל לצערי, ואני אומר את זה לצערי כבר
 26 הרבה מאד שנים, אני הייתי יו"ר עמותת הנפגעים של ישיבות
 27 שמהן דלפו דברים, לעתים מביכים מאד, מה שהביא אותנו

- 1 לצמצם יותר ויותר ביכולת הפתיחות בדיונים כאלה, וזה רע
 2 מבחינת המשתתפים. ככל שאתה נדרש לעשות דיון עם פחות
 3 מידע, אתה פשוט מקבל החלטות, כנראה או יודע לתת
 4 המלצות פחות טובות.
 5 קונקרטית לגבי ראג'ר, ראג'ר היא סוגיה כואבת . . .
 6 עד למערכה הזו, החזבאללה ישב ממש במוצב על הגדר של
 7 ראג'ר.
 8 היו סדרה של דיונים, גם תוך כדי המערכה, היה דיון גם
 9 לאחר המערכה, אני גם אישית הייתי בראג'ר, לוודא שהמידע
 10 שלי הוא עדכני . . .
 11 ח. נדל: עוד שאלה, כחכם לאחר המעשה, זה בהמשך לשאלה שלא
 12 ענית לפרופ' דרור, ב-12 לחודש, לאחר החטיפה, לא היה
 13 מקום לשבת לחשוב 24 שעות, 48 שעות, 12 שעות, לא משנה –
 14 לפני שמחליטים כפי שזה נעשה? כחכם לאחר מעשה אני
 15 שואל.
 16 א. דיכטר: תראה, כחכם לאחר מעשה, היה צריך להחליט מה אנחנו
 17 רוצים בצורה יותר מדויקת. יותר חדה, והתשובה שהיתה
 18 ניתנת, היתה באמת מכתובה, האם אנחנו רוצים להעביר מסר
 19 אחר לגמרי של ניצול ההזדמנות, סליחה על המילה הזדמנות,
 20 אבל האירוע הקשה הזה, אבל הוא למרות הכל גם הזדמנות,
 21 כדי להביא לידי ביטוי תחושה קשה שהלכה והצטברה לאורך
 22 שנות ההתעצמות של החזבאללה בדרום לבנון, שאז זה היה
 23 מחייב כמובן הכנת סד"כ ואימונים והכשרות ויציאה
 24 למלחמה בדרום לבנון, בין אם זה עד הליטני ובין אם זה עד
 25 הזהרני, שזה כמובן נושא שהיה מחייב הכנה ואיפוק לפרק
 26 זמן ארוך יותר. או לתת מכה ולעצור ולהסביר, שאנחנו

מתכוונים למציאות אחרת מול החזבאללה בלבנון, או כל דבר	1
כמובן, בתוך.	2
אמרתי גם במענה לשאלה של פרופ' דרור, שכאשר המהות היא	3
מהות אווירית, מבחינת המאפיין של המהלך, אז צריך	4
לשאול, האם אפשר לעשות את זה לאלתר, או עדיף להמתין.	5
ואם חי"א או הצבא סבור שהיכולת שלו לא משתפרת אם זה	6
מתבצע בעוד יממה או שתיים או לאלתר, מפני שהוא ערוך	7
למהלך הזה – אז יש לזה אימפקט מסוים . . .	8
ר גביזון: . . .	9
א. דיכטר: . . .	10
כבי השופט: תודה רבה.	11
	12
תמה עדותו של השר לביטחון פנים אבי דיכטר.	13
	14
	15
	16
	17
	18
	19